

SOCIETAT, FAMÍLIA I ESCOLA
FORMACIÓ BÀSICA
GRAU D'EDUCACIÓ INFANTIL
SEGON CURS

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Societat, família i escola
Codi	102006
Crèdits ECTS	6
Curs i període en què s'imparteix	2º / 2º semestre
Horari	Grup 11 divendres de 8 a 13 Tutories de 13 a 14 Grup 61 dijous de 16 a 21 Tutories de 15 a 16 Cal consultar la distribució dels seminaris i de les sessions de gran grup en el programa de l'assignatura
Lloc on s'imparteix	<i>Veure lloc segons grup</i> SLPI Facultat de Ciències de l'Educació
Llengües	Català / Castellà
<u>Responsable de l'assignatura</u>	
Nom professor/a	Jordi Pàmies
Departament	Pedagogia Sistemàtica i Social
Universitat/Institució	Facultat de Ciències de l'Educació
Despatx	G6-146
Telèfon (*)	93 581 1074
e-mail	jordi.pamies@uab.cat

2.- Prerequisits

Es recomana haver cursat l'assignatura de primer *Context Social i Gestió Escolar*.

3.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

L'assignatura contribueix a comprendre el fenomen educatiu dins la societat actual i les dinàmiques més rellevants vinculades a la societat, família i escola. Considera els marcs socials, normatius i institucionals com a referents generals on s'emmarca l'actuació d'un professional en un territori, aula o realitat concreta.

L'assignatura contribueix a aprofundir en els continguts desenvolupats durant el primer curs a la facultat de Ciències de l'Educació en l'assignatura de Context social i gestió escolar.

Alguns dels objectius formatius que destacaríem son:

- Conèixer l'evolució històrica de família, les diverses tipologies de família, d'estils de vida i educació en el context familiar.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten a l'educació familiar i escolar
- Promoure i col·laborar en accions, dintre i fora de l'escola organitzades per famílies, Ajuntaments i altres institucions amb incidència en la formació ciutadana

4.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competències	Resultats d'aprenentatge
G.1. Desarrollar un pensamiento y un razonamiento crítico y saber comunicarse de manera efectiva.	G.1.1. Desarrollar análisis de la realidad social de forma argumentada a partir de hechos empíricos y opiniones contrastadas.
G3. Respetar la diversidad y pluralidad de ideas, personas y situaciones	G3.8 Reconocer el valor social de la educación y el valor de la diversidad para adquirir recursos que favorezcan la integración educativa y la actuación en contextos multiculturales.
EI.19 Dominar habilidades sociales en el trato y relación con la familia de cada estudiante y con el conjunto de familias.	FBI3.1 Crear y mantener lazos de comunicación con las familias para incidir eficazmente en el proceso educativo. FBI3.2 Conocer y saber ejercer las funciones de tutor y orientador en relación con la educación de la familia.
TF3. Trabajar en equipos y con equipos (del mismo ámbito o interdisciplinar)	TF3.9 Desarrollar un trabajo colaborativo, en equipo, como paso previo para el trabajo en red. MP 70. Conocer formas de colaboración con los distintos sectores de la comunidad educativa y del entorno social
TF4. Adoptar una actitud y un comportamiento ético y actuar de acuerdo a los principios deontológicos de la profesión	EI.6 Reflexionar en grupo sobre la aceptación de normas y el respeto a los demás.
TF5 Reconocer y evaluar la realidad social y la interrelación de factores implicados como necesaria anticipación de la acción.	TF5.8 Comprender los procesos que se dan en las acciones educativas y su incidencia en la formación integral asumiendo que el ejercicio de la función educativa ha de ir perfeccionándose y adaptándose a los cambios científicos, pedagógicos y sociales a lo largo de la vida.
TF.6. Participar e implicarse en los actos, reuniones y acontecimientos de la institución a la cual se pertenece	FBI3.3 Promover y colaborar en acciones, dentro y fuera de la escuela organizadas por familias, ayuntamientos y otras instituciones con incidencia en la formación ciudadana
FBI3.4 Analizar e incorporar de forma crítica las cuestiones más relevantes de la sociedad actual que afectan a la educación familiar y escolar: impacto social y educativo de los lenguajes	FBI3.5 Conocer la evolución histórica de la familia, los diferentes tipos de familias, de estilos de vida y educación en el contexto familiar. EI.13 Demostrar que conoce la evolución de las implicaciones

audiovisuales y de las pantallas; cambios en las relaciones de género e intergeneracionales; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social y desarrollo sostenible.

educativas de las tecnologías de la información y la comunicación y, en particular, de la televisión en la primera infancia.
G3.8 Reconocer el valor social de la educación y el valor de la diversidad para adquirir recursos que favorezcan la integración educativa y la actuación en contextos multiculturales
FB13.4.1 Conocer la naturaleza de las cuestiones más relevantes de las sociedades complejas en términos de género, edad, clase y etnia e incorporar una lectura crítica respecto a las diversas formas de desigualdad y exclusión social.

G. Competències generals UAB

E. Competències específiques de Titulació

TF. Competències transversals de Facultat

5.- Continguts de l'assignatura

Bloc A:

Evolució de la família, models familiars, estils de vida i educació en el context familiar

1. Família, infància i joventut.

- 1.1. El concepte de família i les seves funcions
- 1.2. Transformacions de les estructures familiars i models actuals.
- 1.3. El concepte social d'infància i la seva evolució
- 1.4. Caracterització de la infància a Catalunya a inicis del segle XXI: qui són, què fan, com son

Infància en situació de risc: desestructuració familiar, pobresa, anomia

2. Pobresa i exclusió social

- 2.1. Els conceptes de pobresa i exclusió social
- 2.2. La situació actual a Catalunya
- 2.3. Infància en risc i pobresa infantil

3. Educabilitat i exclusió educativa

- 3.1. El concepte d'educabilitat i les condicions socials per a l'aprenentatge
- 3.2. Escenaris d'educabilitat i ineducabilitat
- 3.3. Actituds de l'alumnat davant l'escola
- 3.4. Formes, expressions i models d'exclusió educativa

Anàlisi sociològic de l'entorn escolar

4. Convergències i divergències família-escola. (2 sessions)

- 4.1. Continuitats i discontinuïtats entre objectius parentals i escolars
- 4.2. Necessitats: infants, famílies i escoles
- 4.3. Convergències i divergències en: estils socialització, rols gènere, valor atribuït a l'escola, expectatives, etc.
Qüestions puntuals: Conciliació, etc.

5. Participació familiar: com, en què i per a què? (2 sessions)

- 5.1. Els canals i mecanismes de participació
- 5.2. El significat de la participació "efectiva"
- 5.3. Participació en l'educació no formal

Bloc B.

Dret a l'educació, infància i polítiques familiars

1. El dret a l'educació des d'una perspectiva històrica

- 1.1 Context normatiu internacional de l'educació infantil
- 1.2 Evolució de l'educació infantil a la segona meitat del segle XX

2. La protecció a la infància

- 2.1 Evolució de la protecció de la infància a l'estat del benestar
- 2.2 La protecció de la infància a l'estat espanyol i Catalunya
- 2.3 La institucionalització de la infància: límits i reptes

3. Polítiques familiars

- 3.1 Models de polítiques familiars a nivell europeu
- 3.2 Mesures de recolzament a la infància i família a l'Estat espanyol i Catalunya
- 3.3 Conciliació familiar

Gestió de les relacions en la comunitat per a la convivència

4. Gestió de les relacions comunitàries i família

- 4.1 Gestió de les necessitats dels infants i famílies a nivell local: Els Plans d'Infància
- 4.2 Institucions i serveis per a infància i famílies a l'estat espanyol i Catalunya.
- 4.3 Organització de les relacions comunitàries

5. Escola, diversitat i desigualtat: el tractament de la diversitat des de l'escola

- 5.1 Reptes educatius en el context de diversitat i desigualtat
- 5.2 Propostes per a la igualtat d'oportunitats i inclusió a les escoles

6. Experiències de models de participació familiar i inclusió educativa

- 6.1 Experiències de participació educativa
- 6.2 Bones pràctiques inclusives

6.- Metodologia docent i activitats formatives

El protagonista en el procés d'ensenyament aprenentatge és l'estudiant i és sota aquesta premissa s'ha planificat la metodologia de l'assignatura tal i com es mostra en el quadre que hi ha a continuació:

Activitat	Hores	Metodologia	Resultats Aprenentatge
Presencial en gran grup	29	Exposicions per part del professorat dels continguts i qüestions bàsiques del temari. Es realitza amb tot el grup classe i permet l'exposició dels principals continguts a través d'una participació oberta i activa per part dels estudiants.	G.1.1 /G3.8/ FBI3.1/ FBI3.2/ TF3.9/ MP 70/EI.6/ TF5.8/ FBI3.3/ FBI3.5/ EI.13/ FB13.4.1
Seminaris	14	Espais de treball en grup reduïts (1/3 part del gran grup) supervisat pel professorat. Hi ha dos formats: - Seminaris relacionats amb la teoria on mitjançant anàlisi de documents, resolució de casos o activitats diverses s'aprofundeix en els continguts i temàtiques treballades en el gran grup. - Seminaris de suport al treball de recerca grupal (MET)	G.1.1 /G3.8/ FBI3.1/ FBI3.2/ TF3.9/ MP 70/EI.6/ TF5.8/ FBI3.3/ FBI3.5/ EI.13/ FB13.4.1
Exposicions	3	Exposició per part dels estudiants del treball d'aprofundiment desenvolupat al llarg de l'assignatura en grup reduït (1/2 part del gran grup)	G.1.1/ TF3.9/ EI.13 FB13.4.1

7.- Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el curs acadèmic mitjançant les activitats que es mostren en la graella que hi ha a continuació. L'assistència a les classes presencials de l'assignatura és obligatòria.

	Activitat d'Avaluació	% de la nota	Resultats Aprenentatge
BLOC 1 i 2	Recull d'evidències que mostrin l'aprofitament de les tasques realitzades als seminaris	20%	G.1.1 /G3.8/ FBI3.1/ FBI3.2/ TF3.9/ MP 70/EI.6/ TF5.8/ FBI3.3/ FBI3.5/ EI.13/ FB13.4.1
	Treball grupal que es va elaborant al llarg del semestre acadèmic, i que inclou una exposició final, entorn la temàtica de les relacions entre famílies i institucions educatives	40%	
	Activitat d'avaluació per a cada bloc (1 i 2) de l'assignatura.	40%	

Per poder superar l'assignatura s'han d'aprovar cadascuna de les tres activitats avaluatives de que consta.

L'assistència a classe és obligatòria: l'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de classes, en cas contrari es considerarà no presentat.

Els estudiants que durant el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura i tot i així els quedi algun aspecte no assolit se'ls donarà l'oportunitat de poder superar la matèria, realitzant un treball autònom addicional o refent alguna de les activitats lliurades o realitzades. S'haurà d'estudiar cada cas en funció de la situació de cada estudiant.

8.- Bibliografia i enllaços web

CABRERA, D.; FUNES, J. y BRULLET, (2004) C. *Alumnado, familias y sistema educativo. Los retos de la institución escolar*. Barcelona: Octaedro-FIES. 125 p. [ISBN 84-8063-686-6]

FLAQUER, L. (2000) las políticas familiares en una perspectiva comparada. Barcelona: Fundación "La Caixa".

GARRETA, J. (Edit.) (2007). *La relación familia-escuela: una cuestión pendiente*. Lleida: Universitat de Lleida y Fundación Santa María

GOMEZ-GRANELL, C. et alii *La Infància i les famílies als inicis del segle XXI. Informe 2002*. Barcelona: CIIMU

NEVADO, D. (2007): El desarrollo de las organizaciones del siglo XXI : ética, responsabilidad social, gestión de la diversidad y gestión del cambio. Madrid: Walters Kluwer

TEDESCO, J. C. (1995): El nuevo pacto educativo. Educación, competitividad y ciudadanía en la sociedad moderna, Madrid, Anaya.

TOMASEVSKI, K. (2004): *El asalto a la educación*. Intermón/Oxfam. Barcelona.

VILA, I. (1998) Familia, escuela y comunidad. Barcelona: Editorial Horsori

Enllaços web:

<http://www.fbofill.cat/>

<http://www.ciimu.org/>

<http://www.unicef-irc.org/>

9.- Model cronograma assignatura 6 ECTS

	1a set.	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
8 a 8:30		Sem. A Soc	Sem. A Soc	Sem A MET	Sem A MET	Sem. A Soc	Sem. A Soc	Activ. Aval. Soc	Sem. A TIH	Sem A MET	Sem A MET	Sem. A TIH	Sem. A TIH	Sem. A TIH	Activi. Aval. TIH
8:30 a 9															
9 a 9:30	Present	Ta Soc	Ta Soc			Ta Soc	Ta Soc		Ta TIH			Ta TIH	Ta TIH	Ta TIH	
9:30 a 10				Ta Soc	Ta Soc					Ta TIH	Ta TIH				
10 a 10:30	Present	Ta Soc	Ta Soc			Ta Soc	Ta Soc	Present TiH	Ta TIH			Ta TIH	Ta TIH	Ta TIH	
10:30 a 11	Soc			Ta Soc	Ta Soc					Ta TIH	Ta TIH				
11 a 11:30	Ta Soc	Sem. B Soc	Sem. B Soc			Sem. B Soc	Sem. B Soc	Ta TIH	Sem. B TIH			Sem. B TIH	Sem. B TIH	Sem. B TIH	
11:30 a 12				S. C ME T	S. B ME T	S. C ME T	S. B ME T			S. C ME T	S. B ME T				
12 a 12:30	Ta Soc	Sem. C Soc	Sem. C Soc			Sem. C Soc	Sem. C Soc	Ta TIH	Sem. C TIH			Sem. C TIH	Sem. C TIH	Sem. C TIH	
12:30 a 13															
13 a 13:30	T1	T2	T3	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16
13:30 a 14															